

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng Chủ Nhật, ngày 08/02/2026.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 335: Khi vận mệnh suy thì không còn kịp

Sự vận hành của nhân quả phải trải qua thời gian nhưng rất rõ ràng và rất phức tạp. Một mảy lông, hạt bụi không lọt. Cái gì đủ duyên thì đến trước....Cho nên chúng ta đợi đến khi ác nhân, ác quả đến rồi mới lo tu phước hay có những người sắp rời khỏi thế gian mới biết nghĩ đến việc tu phước, thì đây là những việc quá muộn màng. Cho nên đừng bao giờ để vận mệnh của mình suy rồi thì mới nghĩ đến việc tu tạo phước báu hay tu hành để tìm cầu sự giải thoát. Ngay khi vừa tiếp nhận giáo huấn của Phật thì phải làm luôn một cách triệt để lời giáo huấn cầu người. Chúng ta mắc một căn bệnh là khi tiếp cận Phật pháp thì nửa tín, nửa ngờ, còn nói rằng “*Bồ thí hết rồi thì lấy gì mà ăn*”. Bản thân tôi ban đầu cũng tin, cũng làm theo nhưng chưa làm một cách triệt để.

Do đó, Hòa Thượng nhắc nhở chúng ta phải mau mau mà tu tích. Ngài nhắc chúng ta phải phước huệ song tu. Tu Huệ giúp chúng ta vượt thoát sanh tử, tu phước thì chưa giúp chúng ta vượt thoát sanh tử. Ngài còn chỉ dạy rằng, phước báu đâu có nhiều mà ở trong ba đường ác thì chẳng đáng chút nào. Tôi từng nghe câu chuyện về một con chó là thú cưng của đại phú trên người đeo đầy vàng và kim cương, xung quanh có biết bao nhiêu người hầu kẻ hạ. Tuy là sung sướng như vậy nhưng họ vẫn chỉ là súc sanh, vẫn là chim lông cá chậu.

Trong khi cuộc sống còn có nhiều người cùng khổ, vậy mà vẫn có người di chúc lại tài sản của mình cho một con chó. Người chủ không thể mở tâm để bố thí cho những người cùng khổ đó. Cuối cùng vẫn chỉ là sự tự tư tự lợi. Người ta còn thành lập một ban chuyên bảo trợ, thực hiện di chúc của ông chủ cho con chó, cho nó ăn thế nào, đi du lịch ra sao. Một con chó đâu có mong cầu gì, một ngày chỉ ăn ba bữa, có chỗ nằm đủ ấm là được rồi, vậy mà có những con chó lại được như vậy.

Cho nên chúng ta học Phật thì phải thấu hiểu lời dạy của Phật về bồ thí, chính là sự buông xả. Vậy chúng ta đã buông xả chưa, nên nhờ rằng sau cùng rồi sẽ lại

phải buông xả thôi. Khi chúng ta ra đi, thần chết gõ cửa rồi thì dù chúng ta muốn tìm cầu thêm một thời gian ngắn cũng không thể được, đến lúc đi vẫn phải đi, không xả vẫn phải xả, không buông vẫn phải buông. Nếu không tự buông thì đau khổ vô cùng vô tận, ngược lại thì tự tại. Cho nên bố thí chính là buông xả, trước tiên là tập buông xả vật ngoài thân, việc này không hề dễ dàng, rất là khó. Việc buông xả cách thấy, cách biết, cách làm của riêng mình còn khó hơn nữa bởi mình cho là đúng và không muốn nghe theo ai. Nếu bên ngoài buông được rồi thì dần dần sẽ buông được những thứ trong nội tâm, chấp trước của chính mình.

Muốn buông được thì không cách gì hơn là phải nhìn cho thấu lời Phật dạy. Cho nên Hòa Thượng dạy: *“Nhìn cho thấu thì mới buông xuống được”*. Chúng ta khuyên người ta buông, vậy khi chúng ta gặp cảnh chúng ta có buông không. Hòa Thượng nói: ***“Tiền tài, thông minh trí tuệ, khỏe mạnh sống lâu là những thứ tất cả chúng sanh thế gian mong cầu. Bạn hãy quan sát kỹ để xem mong cầu trọn đời của chúng sanh chẳng phải là ba thứ này hay sao?”*** Tuy nhiên ba thứ này có mong cầu được không hay là phải chính mình kiến tạo? Phật đã nói rất rõ về phương pháp và đạo lý của việc mong cầu này. Viên liễu phàm đã làm ra tấm gương cho chúng ta, do đó, Hòa Thượng khuyên chúng ta đọc Liễu Phàm Từ Huấn 300 lần mới có thể thâm giải nghĩa thú, nhờ đó mới chân thật mà làm.

Nếu cả đời chỉ biết truy cầu, mong cầu mà không nỗ lực làm thì chính là vô công hưởng lộc. Chúng ta nghe mãi đạo lý này nhưng chỉ dừng ở nghe thôi còn hiểu thì lơ mờ và khi làm thì làm một cách rời rạc. Do đó, có kết quả nhạt nhòa, khiến chúng ta không thể tăng tấn được tín tâm. Không tín tâm thì cũng không làm một cách xác quyết. Chúng ta là người chuyên niệm Phật cầu sanh Tịnh Độ và nếu chúng ta có phước báu thì trên con đường tu hành sẽ thuận buồm xuôi gió. Nếu có phước thì chướng ngại trùng trùng. Đừng chủ quan khi hiện tại còn tốt, để lúc vận mạng suy rồi thì không kịp.

Hiện tại, mọi thứ thuận lời thì đó là phước, nhưng chúng ta không hưởng thụ mà chia cho mọi người, tạo điều kiện để mọi người tiếp nhận được. Thế gian xem việc tất niên là khoe khoang rằng việc làm ăn của mình là thuận buồm xuôi gió còn chúng ta tổ chức tất niên với ý khác. Đó là việc chúng ta thiết lễ, thiết trai để cúng dường. Phật pháp là phương tiện thiện xảo, nhân sự mà tùng sự. Nếu bình thường mà tổ chức tiệc chỉ là việc mất thời gian, tuy nhiên, ngày Tết, ngày truyền

thống mỗi năm đều nên có sự gặp mặt, để thấy mọi người đang làm các việc lợi ích cho chúng sanh, nhìn thấy nhau là đã có sự khích lệ. Cho nên tất cả chúng ta nghe rồi mới chứng nghiệm được lời Phật dạy: *“Tất cả các pháp đều từ tâm tưởng sanh.”*

Người ta tổ chức để ảo danh ảo vọng, để khoe khoang, để thu lợi còn chúng ta thì không phải tổ chức để đạt mục đích đó. Gia trị đích thực nằm ở chỗ này. Mọi hành động việc làm của chúng ta mà vì lợi mà làm, thì chúng sanh bị bất lợi. Tâm tư lợi thì tất cả mọi việc làm đều dẫn đến tham cầu tư lợi nên chúng sanh bị thiệt. Bài hôm qua Hòa Thượng chỉ dạy chúng ta rằng hãy dùng thiện tâm thiện hành, nơi nơi chốn chốn đều vì người mà lo nghĩ nên làm gì có việc lợi mình mà hại người. Nếu là như thế thì không có chuyện lợi mình hại người.

Lần này tôi ra Hà Nội, đi Vinh, vào Đà Nẵng rồi vào Quảng Trị cũng phải bỏ ra một số tiền và tự tay tôi làm ra các sản phẩm để cúng dường mọi nơi mà không phải vận động, kêu gọi hay xin xỏ ai. Đây là tôi nỗ lực cho mọi người thấy cách làm cụ thể này để sách tấn mọi người. Tiền tài, thông minh trí tuệ, khỏe mạnh sống lâu là những thứ tất cả chúng sanh thế gian mong cầu. Thế nhưng họ chỉ muốn hưởng quả mà không tạo nhân. Đây là một sai lầm.

Chúng ta là người học Phật thì phải tích cực tu nhân. Nhân tốt sẽ được quả tốt. Người có thể dùng thiện tâm thiện hành nơi nơi chốn chốn vì người lo nghĩ thì chắc chắn người đó sẽ đạt được kết quả tốt đẹp. Có những đạo lý chúng ta tưởng mình đã hiểu thấu nhưng thật ra chúng ta không hiểu gì cả. Nếu chúng ta thật hiểu thì sẽ thật làm, thật làm thì có kết quả thật, tín tâm mạnh mẽ. Nhờ đó việc làm của chúng ta càng rộng lớn hơn.

Quả thật tất cả đều do tâm tưởng sanh. Nếu tâm tưởng tới việc *“vì người lo nghĩ”* thì tất cả mọi người được lợi mà chính chúng ta cũng không thiệt thòi. Có người nói với tôi rằng cô không hạnh phúc và hỏi tôi cách nào để có được hạnh phúc. Tôi nói với cô rằng hãy đem hạnh phúc của mình chia đôi, chia bốn, chia tám, chia đến khi không thể chia được nữa thì sẽ có được hạnh phúc. Nếu giữ lại cho riêng mình sự hạnh phúc đó bị bó chặt, nó chỉ có bấy nhiêu thôi mà nó chưa chắc là hạnh phúc chân thật. Nếu chúng ta nghĩ rằng: *“Tết này mình phải gia đình mình phải hoành tráng”* thì cũng được nhưng nếu nghĩ đến tất cả mọi người có một cái Tết vui vẻ thì sự việc khác hoàn toàn. Cho nên tất cả đều do tâm mình

biến hiện, mình mở rộng tâm đến chừng nào thì tâm sẽ rộng đến chừng đó. Nếu mình bó hẹp trong khoảng không nào đó thì tâm chỉ chật hẹp trong khoảng không đó. Cho nên từ những bài giảng đầu tiên đến nay tôi đều khuyên mình và mọi người hãy mở rộng tâm lượng. Tâm mình càng rộng thì sức chứa càng rộng. Tâm bao thái hư, lượng khắp pháp giới thì nếu tâm chúng ta mở đến tận hư không khắp pháp giới thì sức chứa cũng khắp pháp giới.

Có bà cư sĩ họ Lô dẫn Hòa Thượng tới ngân hàng để Ngài thấy tài sản của bà. Ngài nói với bà rằng: “*Bà chỉ có bao nhiêu thôi sao?*” Ngài nói: “*Nếu chỉ mở tủ để nhìn thì tôi có thể đi khắp nơi để nhìn*”. Ý Hòa Thượng muốn nói với bà rằng nếu dính chặt vào tài sản thì tâm rất nhỏ hẹp. Nếu cứ nghĩ tài sản này là của mình thì phải giữ gìn, không thể nào thí xả được. Hòa Thượng còn khẳng định chất chứa tiền tài là tạo nghiệp. Trong khi cuộc sống còn nhiều người khó khăn, vậy mà chúng ta tham cầu mà tích chứa, không đem tiền của ra giúp người thì đó chính là tạo nghiệp. Đối với chúng sanh, đáng lẽ họ được cứu giúp thì chúng ta không cứu giúp. Đối với chính mình, chúng ta lại tham cầu, chất chứa cho nhiều. Càng chất chứa, càng cố giữ thì càng tham cầu. Giống như ông tỷ phú kia đã di chúc cho một con chó. Đây là tự tư, là ích kỷ.

Cho nên chúng ta học Phật, cần phải có đủ thời gian để ngẫm thật sâu mới thấu hiểu lời Phật dạy. Chúng ta học Phật, Phật dạy chúng ta bố thí gồm tài thí, pháp thí và vô úy thí. Ba loại bố thí này dẫn tới kết quả là tiền tài, thông minh trí tuệ và sống lâu – thứ mà người thế gian mong cầu cả đời, tuy nhiên, họ không biết cách làm, chỉ biết mong cầu, tham cầu tạo nghiệp.

Hòa Thượng nhắc lại câu chuyện của một người tin rằng mỗi ngày ăn một con gà thì sức khỏe sẽ tốt, sẽ khỏe mạnh sống lâu. Tuy nhiên, ăn một thời gian, người này tự nhiên ngộ độc mà chết, thức ăn quá bổ dưỡng không thể tiêu được nên cơ thể bị ngộ độc. Trong nhà Phật nói: “*Nhân như thế nào thì quả như thế đó!*” Người xưa nói: “*Nhất ảm nhất trác, mạc phi tiền định*”. Không bao giờ có việc may mắn, ngẫu nhiên, tất cả đều do nhân và quả hình thành. Nếu bạn không tu nhân thì tìm ở đâu ra quả? Không tu nhân thì không thể có quả.

Những năm qua, chúng ta tích cực trồng rau nên ngày nay, nơi nơi đều có rau sạch. Hiện tại, không chỉ trồng rau thủy canh, mà chúng ta còn trồng cả rau thổ canh, hoàn toàn sạch không có thuốc trừ sâu, không có phân hóa học. Hòa

Thượng dạy rằng chúng sanh nhỏ bé đến vườn rau chỉ để tìm một bữa ăn no mà thôi. Khi chúng ta trồng một vườn rau lớn, chúng ta nên khoanh một vùng nhỏ để mời chúng sanh đến ăn. Việc này giúp chúng ta không phải sát sanh và muôn loài bình đẳng đối đãi, bình đẳng cùng tồn tại. Vườn rau của chúng ta đã làm việc này và các chú cho biết tình hình rất tốt. Rõ ràng là chúng ta không gây thiệt hại cho chúng nên chúng cũng không gây thiệt hại cho chúng ta.

Khoảng 20 năm trước, tôi từng sử dụng thuốc xịt muỗi, mỗi lần xịt muỗi chết cả một nhóm, cho nên càng xịt càng nhiều. Sau khi tôi bắt đầu phiên dịch các bài giảng của Hòa Thượng, tôi tuyệt đối không xịt thuốc muỗi nữa, vậy mà, muỗi lại không nhiều, chỉ lác đác một vài con. Tôi thấy việc này thật lạ! Cũng vậy, người dùng thuốc trừ sâu càng xịt, càng nhiều sâu. Trong khi vườn rau của chúng ta không hề phun thuốc nên sâu rất ít. Đúng như Hòa Thượng nói nhân thế nào thì quả thế đó hay sự khởi tâm của mình thế nào thì quả báo sẽ như thế đó.

Hòa Thượng nói: “***Trên Kinh Phật nói: “Tích tài tự tán, hậu tài tắc đạo”***“. Việc tích chứa tiền tài là tự hại bản thân còn nếu một người biết cho đi, biết mang tài đi cứu giúp mọi người thì đó là người có đạo, người thông minh. Như câu chuyện về ông Thần Tài, chính là Ngài Phạm Lãi, trải qua ba lần tự tài, ba lần tán tài. Ở cả ba lần, ông đều kinh doanh phát đạt, giàu lên ông lại đi bố thí hết, còn lại một ít tiền, ông lại làm ăn, lại giàu lên và ông lại tiếp tục bố thí. Cho nên thờ Thần Tài không phải là để Thần Tài mang tiền đến. Cho nên đến ngày 23 âm lịch sắp tới, sẽ có rất nhiều người liệng ông Thần Tài xuống mương. Vì sao? Vì năm qua ông Thần Tài không phù hộ. Mọi việc thờ cúng đều là biểu pháp mà chúng ta lại không biết. Thờ Thần Tài là phải làm ra được tấm gương như Thần Tài.

Bài học hôm nay, Hòa Thượng nhắc nhở chúng ta rằng đừng để vận mạng suy rồi mới biết tu tập. Lúc đó mới lo thì đã quá muộn, không còn kịp.

Hòa Thượng nói: “”

Hòa Thượng nói: “”

ê./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!